

tán áll elő az...
sik be önkívüli...
minek a hatása...
n 2-3 órát...
minden szo...
magán és ki...

délyes alkoh...
nkabb otthon...
a alkohol he...
masabb „den...
és lévén, tere...
A falusi pa...
an ezt a mér...
esőbb voltára...
az a helyzet...
ert. És, ha ez...
ön belül igen...
ügyi kormány...
ájának...
kutbaestek és...
mális helyzet...
szociális szem...
l több energiát...
kor, amikor a...
ozta meg, hogy...
ragította meg...
(f. m.)

alok

szíaly

Tisztelettel...
nséget, hogy...
ból Malom...
be helyeztem...
fejleszt nyer...
ban, mint a...
i árakat tar...
endékhus 38...
rtfogást kér

ntetter csőd...
nt berendezési...
folyó évi no...
fognak árva...
m alatti üzlet...

er. Minden...
36 lei. —...
itt kapható

ónapló

ás utárvétél.

szí és téli...
akért...
szerinti...
ENŐ...
lahuta sa...
u. sarok)

eletben

szn...
rom tégelyt...
Targu-Mures

él Cluj

Cenzurat: Sacin

UJ KELET

ESZÉD POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETESI ARAK

Romániában	
Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	Ck 40.-
Egyes szám	3.-

1937. november 3 Csütörtök

Cluj-Kolozsvár X. évfolyam 245. szám

5688 Chesván 8

A leszerelési konferencia

Évek óta beszélnek a Népszövetségben és a Népszövetség körül a leszerelési konferenciáról, de amikor realizálásra került volna a sor, sehol sem lehetett találni olyan felelős államférfiakat, akik a leszerelés realizálására is vállalkoztak volna. Nagyon is szembetűnő hipokrizis jellemezte ebben a kérdésben a Népszövetség urait, akik mialatt elméleti pacifizmust hirdettek, gyakorlatilag nagyobb méretekben fegyverezték fel hadseregeiket, mint az a békeévekben történt.

Kétségtelen, hogy a leszerelés gondolata megvalósításának útjába legélesebben Anglia gördített akadályokat, amelynek keleti érdekei és világméretű szempontjai korántsem kedveztek a leszerelés gyakorlati megvalósításának, annak ellenére, hogy Amerika is több éven keresztül szorgalmazta a leszerelés megvalósítását.

Természetesen, Anglia álláspontjához Franciaország és főleg Olaszország is szívesen csatlakozott, mert hiszen ezekben az államokban is valóságos reneszánszát éli a militarizmus, sőt Olaszország egész nyíltan imperialista politikát hirdet és új gyarmatok szerzését állította be külpolitikai céljai fókuszába.

Amikor azután egyes jóindulatu államférfiak komolyan kezdtek hivatkozni a leszerelés gondolatának szükségességére, főleg az angol konzervatív politikusok egy új mummussal léptek az elriasztás színpadára: Szovjetországot emlegették, mint a leszerelés legfőbb akadályát és arra hivatkoztak, hogy a hatalmasan fegyverkező szovjettel szemben, amelynek az a célja, hogy a világot forradalmosítsa, az európai államok nem fegyverezhetnek le.

Ezt a mummust legszívesebben és legoktundatósabban Anglia mutatta a világ felé, mint a szovjetnek legféltékenyebb riválisa. Most azután, hogy a szovjet kijelentette, hogy igenis hajlandó elhárítani a leszerelési konferenciára, az imperialista angol politikusok mosolygó szája görbére fordult s — mint a hírek jelentik — egyáltalában nem örülnek annak, hogy a szovjet megváltoztatta álláspontját a Népszövetség intézményével szemben. Minden jel arra vall, hogy Angliának, legalább is a konzervatív párttal kormányzott Angliának nincsenek komoly szándékai a leszerelést illetően s a jóhiszemű politikusok lelkesedését már eleve azzal igyekszik kiparizálni, hogy a szovjetben nem lehet bízni, mert a szovjet nem adta és nem is adhatja fel világorradalmi törekvéseit.

A leszerelési konferencia úgyte Oroszország csatlakozásával sem nyert sokat s legfeljebb akkor állhat be kedvező fordulat, ha, amint a jelek mutatják, az angol kormányzás rudját a munkáspárt veszi a kezébe. Tulzás volna azonban azt állítani, hogy a leszerelés útjában egyedül Anglia áll. Anglia után Olaszország következik mindjárt azok között az államok között, amelyek reszketve gondolnak egy komoly leszerelésre, hiszen a leszerelés megvalósulása kétségen kívül a fascizmus militarista bombasztoktól duzzadó virulenciájának végét jelentené.

Ha nem is ennyire kilátástalan, de eléggé súlyos a helyzet Franciaországban is, amelynek politikájában meglehetősen vezetést vívtak ki maguknak a nacionalizmus frázisaival kalmárkodó tábornokok és hivatásos katonák, akik minden alkalmat megragadnak arra, hogy Franciaország katonai hatalmát demonstrálják.

Természetesen, Szovjetországban sem más lényegesen a helyzet. A szovjetállam pilérei szintén a militarizmusra vannak felépítve s az orosz fegyverkezés méreteiről eddig is fantasztikus számok állanak rendelkezésünkre. Tudjuk, hogy nemrégiben is hatalmas hadgya-

korlatok zajlottak le Oroszországban.

Nem kisebb katonai szellem nyilvánul meg a kisebb államokban sem, amelyek most élék a nacionalista hajlandóságukat s legelőbb azok az országok példolnak ösztön a lefegyverzésre, amelyek már amúgy is de vannak fegyverezve.

Az összetűlő leszerelési konferencia tehát — ha egyáltalában összeül — valószínűleg csak eszmecserékre fog szorítkozni, amelyeknek igen kevés lesz a gyakorlati hatásuk. A komoly leszerelés problémáját csak egy tisztultabb jövőd hozhatja meg, egy gazdaságilag és erkölcsileg megújított Európa.

Az angliai községi választásokon a munkáspártok 98 mandátumot hódítottak el a polgári pártok rovására

A konzervatív párt tavasszal feloszlatja az alsóházat s új választásokat ír ki?

London, november 2. Háromszázharminchárom angliai városban tegnap zajlottak le az új képviselőtestületi választások. Az új választások eredményeképpen 330 konzervatív, 130 szabadelvű, 184 munkáspárti, 104 független munkáspárti jelölt kapott mandátumot, tehát a konzervatívok ellenzékét képező munkás- és szabadelvű párt együttesen fölényes győzelmet aratott. A tavalyi választásokon a munkáspárt 139 mandátumot hódított el a konzervatívoktól, míg a jelen választásokon 98 mandátumot szerzett meg a polgári pártok rovására.

Politikai körökben ezt az eredményt rendkívül jelentősnek tartják, különösen azért, mert a konzervatív párt már tavaly kijelentette, hogy amennyiben a szocialisták megerősödnek, tavasszal feloszlatják az alsóházat és új választásokat írnak ki. Amennyiben a konzervatív párt ezt az elhatározását nem tartaná be, úgy a munkáspárt el van szánva arra, hogy az alsóházban obstrukcióba kezd a konzervatívok ellen. A községi választásokon a kommunisták is állítottak jelölteket, de egyetlen mandátumot sem szereztek.

Az igazságügyminiszter megvédi Francu bírót Vlad Aurel támadásaival szemben

(Bucaresti-Bukarest, november 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülését Joan alelnök nyitotta meg délután 3 órakor. Az interpellációk során Hedrich sváb kéri, hogy az erdélyi örökösödési illetékek fizetésére adjanak haladékok, mert nincs elég pénzük az örökösöknek.

Cozma temesvári képviselő az Erdélyben rendezett állatvásárokról beszélt és Temesvár részére is kér hetenként egy vásárt.

Stelian Popescu igazságügyminiszter válaszol Vlad Aurelnak, aki azzal vádolta Francu bírót, hogy Magyarországon sikkasztás miatt jogerősen börtönbüntetést szenvedett és miután repatriált, itt bírói állásához jutott. Az igazságügyminiszter kijelenti, hogy Francu a román nemzeti

ügyért szenvedett magyar fogságot és Vlad vádjai alaptalanok.

Joanitescunak az előző ülésen tett bejelentésére vonatkozólag az igazságügyminiszter elismeri, hogy a bukaresti törvényszéki palotát meg kell nagyobbítani és mihelyt elég pénz lesz majd, új szárnyat építenek a palotához.

Joanitescu kéri, hogy már a mostani költségvetésnél vegyenek fel erre a célra megfelelő összeget.

Vlad Aurel újabb aktákkal bizonyítja Francu bíró bűnösségét, amelyet most hazafisággal szeretne leplezni.

Stelian Popescu igéri, hogy megvizsgálja az újabb adatokat is.

A nagyváradi jogakadémia hatvan abszolvense közül a végvizsgán ötvennyolc elbukott

(Oradea-Nagyvárad, november 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradi jogakadémia e héten fejeződtek be az őszi vizsgák, amelyek váratlanul megdöbbentő eredménnyel zárultak. A harmadik alapvizsgára jelentkezett hatvan jelölt közül ötvennyolcat visszautasítottak a vizsgázató professzorok és mindössze kettőnek sikerült a vizsgát letenni. Több jelentkező az alapvizsga összes tárgyából megbukott, míg általában a jelöltek többségét két-három tárgyból vetették vissza.

Epen ilyen katasztrófális eredménnyel zárultak az ugynevezett licencia-vizsgák is, amelyeken tudvalevőleg már képesítik a jelölteket. Tizennyolc jelentkező közül csupán kettő állotta meg sikeresen a vizsgát. Aránylag jobb eredménnyel fejeződtek az első és második évfolyam jelölteinek vizsgái, ahol az elbukottak száma nem haladta túl a normális arányt. A katasztrófális vizsgaeredmények érthető elkeseredést váltottak ki a nagyváradi jogászokban. A diákok az abnormálisan nagy bukttatás okaként a tanárok túlszigorúságát jelölik meg, mert az általános vélemény szerint a diákság zöme ala-

posan el van készülve a vizsgákra. A diákok neveket is emlegetnek s különösen Bogdan-Jonescu dékán és Cadere professzor szigorúsága ellen hangzanak el elkeseredett kifakadások. Elsősorban a két professzor magatartásának tudják be azt, hogy a felsőbb évfolyamokon a bukások még a bakkalaureátusi vizsgák méreteit is meghaladják.

— A magyar pénzügyminiszter visszaérkezett angliai utjáról. Budapestről jelentik: Bud János magyar pénzügyminiszter tegnap hazaérkezett angliai utjáról, amelyen tudvalevőleg Magyarország részére szerzendő különböző kölcsönökről tárgyalt.

URANIA-MOZGO
Harry Liedtke, Conrad Veidt, Werner Krauss és Maly Delschaft kiváló művészek
Asszonyok golgotája
megható modern drámában. Mon. Em

Hogyan mentem férjhez?

Irta Mária román királyné

Alábbi cikket a Budapesten megjelenő „Pesti Napló” számára írta Mária királyné.

„Azt hiszem, nem tudtam, hogy mit csináltam, mikor férjhez mentem, hiszen csak 17 éves voltam.”

Régebben csaknem hagyományos volt, hogy a hercegnők nem mehetek férjhez saját hazájukban. A nagy politikai játszmák zálogának tekintették őket. És a hercegnők voltaképpen ragyogó nimbusszal körülvett exportcikké váltak és rendelkezése alatt állottak azoknak, akik jogot formáltak arra, hogy országok és népek sorsát irányítsák.

Kis fejedelmi exportcikké

Valamikor nagyon régen a kis királyleányokat már rögtön születésükkor eljegyezték valamelyik távoli királlyal, vagy fejedellemmel. Jövőjüket előre megalapozták, sorsukat kijelölték, tekintet nélkül személyes hajlamaikra, vagy boldogságukra. A legfelsőbb akarat döntötte el, hogy ez vagy az a kis herceg vagy hercegnő kivel kössön majd házasságot, magasabb államérdekekből. De ezeknek a kis boldogtalan halandóknak érzelmeivel senki sem törődött.

Rendszerint egy nagy földterületet, gyakran egy egész tartomány, vagy pedig valamely politikai koncesszió volt a feláldozott hajadon hozománya. És a hozomány mindig sokkal fontosabb volt, mint az a szegény kis teremtés, akinek feje fölött pálcát törtek a fontos szerződés megkötői.

De ez már nagyon régen volt, ma, amikor Istenként bálványozzák a szabadságot, ilyesmi nem fordul már elő.

Hogyan kapott Portugália királynét?

De még néhány évtizeddel ezelőtt férjem családjának egy tagja, egy Hohenzollern hercegnő, portugál királynő lett anélkül, hogy valaha is látta volna a férjét. Carol román király nővére volt ő és saját maga mondta el nekem ezt az esetet.

A két királyi család úgy találta, hogy ez megfelelő házasság lesz. Portugáliának királynéira volt szüksége és a csendes kis Sigmaringenben élt egy bájos és erényes kis hercegnő, aki várt az élet hívó szavára. Az élet szava ilyen furcsa módon szólt meg és ő engedelmesskedett a hívásnak.

Carol szerette nővérét, de minthogy egész életében mindig szigorúan kötelességtudó ur volt s emellett kiváló politikai képességei is voltak, később, mikor erről az esetről beszélgettünk, semmiképpen sem tudtam megértetni vele, hogy milyen érzelmeket keltett nővérében ez az egész ügy. Mert engem, mint nőt, természetesen ez érdekelt a legjobban.

Vajjon tiltakozott-e sorsa ellen Stephanie? Kényszeríteni kellett őt? Vagy talán az a gondolat, hogy egy távoli ország királynője lehet, elkábította őt, aki a kis eldugott városkában élt? Romantikusnak találta talán a dolgot? Vagy talán megtette azzal a kötelességérzettel és áldozatkészséggel, amely sok nőnek tulajdonsága és arra gondolt, hogy támasza lehet egy magányos férfinak és anyja egy egész népnek?

Minderre nézve Carol nem tudott kielégítő választ adni. Azt azonban gyakran mesélte, hogy nővérét a templomban a saját bátyjával eskették össze, aki a távollevő völegényt helyet-

tesítette. Mert a völegény nem hagyhatta el hazáját, hogy elhozza menyasszonyát.

Carol nagybátyám nem bírta a tengeri utazást és ezért sohasem tudta elfelejteni azt a szörnyű tengeri utat, amelyet Lisszabonba tett meg és azt a rettenetes vihart, amely a biscayai öbölben tört ki. Szegény ember azt hitte, hogy ütött az utolsó órája és azért imádkozott, hogy bárosak sülyedne már el a hajó, mert akkor veget érnek legalább gyötrelmei. Még évtizedek múlva is pontosan vissza tudott emlékezni erre az érzésre, pontosan le tudta írni, azt azonban nem tudta elképzelni és elmondani, hogy mit érezhetett nővére, mikor első ízben pillantotta meg férjét és mikor első csókra nyujtotta homlokát.

Igen élénken részletezte mindig Carol, hogy milyen gyönyörű, fényes fogadtatásban részesítették az ifjú királynét a lisszaboni kikötőben és milyen pompás fejedelmi menetben vonult az új királyné tündöklő palotájába.

— Boldog volt a házassága? — vetné fel mindenki ezt a sokkal lényegesebb kérdést. — En is megkérdeztem és nem kaptam rá választ. Azt hiszem, senki sem kapott rá választ, mert a fiatal királyné tifuszban meghalt gyermekének megszületése előtt, alig egy évvel diadalmas bevonulása után. Örökre szent maradt ennek a nőnek az emléke, aki tulajdonképpen nem is élt. Szelid, érzelmes romantika veszi körül a nevét, mint valami halvány ködfátyol, amely lelkünkben eltakar egy félig elfelejtett arcot...

Még mindig gyakran előfordul, hogy a fejedelmi házasságokat államérdekekből kötik meg, azonban ez ma már egyre ritkább eset és a királyi családok fiatal hölgytagjait ma már nem kényszerítik olyan kiméretlenül házasságra, mint annak idején. Azt hiszem, ma már nem akad anya, aki lányát arra akarná kényszeríteni, hogy akarata ellenére menjen férjhez.

17 évemet csábítja a nagy kaland

En távoli országba mentem férjhez, de nem akaratom ellenére. Rendkívül romantikus lelkű nő voltam és különös varázssal vonzott az a gondolat, hogy egy távol keleti ismeretlen országba megyek. Ugy tűnt ez fel, mint valami nagy kaland, az ismeretlenség csodás, vonzó fényével, a felfedezendő új dolgok csábító magnetizmusával.

Nem állíthatom őszintén és becsületesen, hogy teljesen tudatában voltam annak, hogy mit teszek. Hiszen csak 17 éves voltam és akkoriban (35 évvel ezelőtt) a lányok még nem voltak olyan okosok és jólétesültek, mint ma. Nem ismerték alaposan sem a földrajzot, sem a tudományokat, sem saját jogukat. Mindig elfogadták az idősebbek magyarázatát és nem törtek a fejüket komoly, de magától értetődő problémákon, olyan problémákon, amelyek ma a modern Éva lányainak ABC-je.

A völegényem fiatal, csinos fiú volt, csak egy kicsit félénk. Arról beszélt, hogy milyen egyedül érzi magát abban a távoli országban, amely ep úgy nem volt az ő hazája, mint az anyján. Beszélt arról, hogy milyen nehéz, komoly munkát kell ott végeznie, de sokat mesélt a gyönyörű hegyekről is és a buzaföldek aranyló tengeréről, a festői öltözött parasztokról, gyönyörű himzéseikről, az énekeikről, a táncokról, amelyeket cigányzene kísér, cigányzene, mely vad volt, mint a szélvész. És a

gyönyörű vadvirágokról is beszélt, melyek új hazájában tenyésznek, tündöklő színekben. Szívem és képzeletem felitta ezeket a szavakat, azonban azok az elejtett célzások, amelyek mintha titkos intelmek lettek volna, nem találak visszhangra szívemben. Nem törődtem velük, csak szépség, kaland és boldogság után vágyódtam.

De amikor ütött a távozás órája, mikor szembe kellett néznem a valósággal, akkor úgy éreztem magamat, mint a vizbefelő, vagy mint a kormányvesztett hajó, amelyet a vad hullámok letéptek köteleiről és besodortak a viharos idegen tenger közepébe.

Nincs visszatérés!

Hogy is számíthattam rá magamat, hogy elmenjek oly messzire mindentől, amit ismertem, mikor életem hajójának egyetlen horgonyja egy félénk fiatalember, aki még mindig idegen előtttem, hogyan indulhattam olyan nép közé, melynek arcát sohasem láttam, amelynek nyelvét nem értettem? Hogyan is hagynattam el azokat, akiket szerettem, hogyan szakadhattam el szülőháztól, annak minden szokásától és hagyományától, minden kapcsolatától, anyaföldjétől?

Szörnyű pillanat volt ez, mintha fejest ugrottam volna valami sötét folyamba.

De ha már egyszer elfogadtam a nekem felkínált sorsot, nem volt többé visszatérés. Különben is már szorosan a kezében tartotta kezemet az, akinek szüksége volt rá, aki magános volt, aki eljött, hogy élettársat keressen, eljött, hogy egy asszonyt keressen, aki segíti munkájában, aki anyja lesz gyermekeinek és aki megosztja vele a vidám és szomorú órákat...

Elmentem...

Most, hogy minderre visszapillantok, nem látom az egészet olyan kegyetlennek, mint ahogy akkor éreztem. A lepergetett évek ködfátyola tompítja a régi képet. Most már az átélt események, a megayeret vagy elvesztett, de mindenképpen távoli harcok békés emléke él bennem. A keserűségek már elmúltak, a csalódásokat elfelejtettem, a kiábrándulásokba beletrördtem és ami a legfontosabb, a honvágy rég elmúlt emlék lett csupán, amely csak néha jön még fel kísérteni az aggodalom vagy vereség óráiban.

Ó, a honvágy! Hogyan is tudtam urrá lenni felette, hogyan is tudtam elfelejteni mindazt, amit elhagytam, amit megszoktam, ami valamikor az enyém volt, amikor szabad akaratomból elszakadtam, hogy belevessem magamat bátran az életbe, anélkül, hogy tudtam volna, hogy tulajdonképpen mi is a bátorság? Ó, hogy tudtam elfelejteni Eastwell Parkot, Clarence House-t, Maltát, Davenportot, Osbornet, Windsort, Balmoralt, a régi kőbúrgi házat és Rosenaut, a kis kastélyt, amelyben egykor Viktória királynő és fejedelmi férje szerették egymást.

Minden egészen más volt, szörnyen más volt ebben az új keleti országban.

Beethoven Simfoniák
Beethoven Quartettek

Edisonnál

Telefon 4-79

1 vég, 10 méter prima vászon 390
1 drb. hat személyes abrosz,
hat szalvétát 295
1 drb. hat személyes fehér da-
maszt étkező abrosz 198

SZABÓ JENŐ
divatkülönlegességek nagyáruházában
CLUJ

Telefon 4-79

Friss norvégiai

csukamájolaj

már megérkezett. Teljesen iztelen és szagtalan, csaknem olyan, mint a sardinia olaj. —
1 üveg ára 50 lej. delésnél a portót nem számítjuk fel. Leírást ingyen és bérmentve küldünk, ha egy lev. lapon pontos címet közli. Főraktár: dr. Biró gyógyszer-tár, Cluj

A „Família” kenyér legjobb, legolcsóbb, mindenütt kapható

Ha

(Cluj-Ko tudósítójától kereskedő, vádlottként sága előtt.

emelt ellenté vádlóként néhány veve Kain József mai nyomor erőfeszítése — tiltakozo fia is a rend uccai csödtü kedők ellen délelőtt játsza

A vádira ben Lucai József Monó üzetben né épen bevás Kolozsvarra ló volt fogv erélyesen k hajtásák el van. A p rendört, h számukra, Hivatkozta

A rendő kerekedők madt, ebbő üzletben ké már a nagy rint Kain é Lipót fenye telő rendőrr Veterinar es véget, aki u magának se tesseinek.

A rendő és fiai agres alapján a h a három ker szerint a há tőleg lépett valami tom vallomást az Igy azután a hogy egy h sitése közbe Kaint és fia eltelte után hadbírószág.

A mai t terhükre röt hogy a vevő dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

dön a rendő

Ha a rendőr kizavarja a vevőt a boltból

Három kolozsvári kereskedő a hadbíróóság előtt

(Cluj-Kolozsvár, november 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy öreg, 63 éves kolozsvári kereskedő, Kain József és két fia álltak ma vádlottként a kolozsvári VI. hadtest hadbíró-sága előtt. Hatósági személy megsértése miatt emelt ellenük vádat a katonai ügyészség. Magán-vádlóként egy közrendőr szerepelt a perben, aki néhány vevőt vásárlás közben akart kievakuálni Kain József üzletéből. A kereskedő — aki a mai nyomorúságos viszonyok között fantasztikus erőfeszítéseket tesz, hogy vevőt találjon árnyára — tiltakozott a rendőr közbelépése ellen. Két fia is a rendőr ellen fordult. Botrány támadt, uccai csődület, a vevőkhöz ragaszkodó kereskedők ellen megindult az eljárás és a finálé ma délelőtt játszódott le a katonai törvényszék előtt.

A vádirat szerint az elmúlt év szeptemberében Lucacu Petre közrendőr beállított Kain József Monostori-ut 8. szám alatti üzletébe. Az üzletben néhány környékbeli paraszt végezte épen bevásárlásait, akik szekéren jöttek be Kolozsvárra. A szekér, mely elé két kis mokány ló volt fogva, az üzlet előtt frostokolt. A rendőr erőlyesen követelte, hogy a szekeret azonnal hajtják el az üzlet elől. Erre neki utasítása van. A parasztok és a kereskedő kérték a rendőrt, hogy csak annyi időt engedélyezzen számukra, hogy bevásárlásaikat elvégezzék. Hivatkoztak arra, hogy ehhez joguk van.

A rendőr azonban hajlíthatatlan maradt. A kereskedők ragaszkodtak a vevőkhöz. Vita támadt, ebből veszekedés keletkezett, amely az üzletben kezdődött és az uccán folytatódott már a nagy nyilvánosság előtt. A vádirat szerint Kain és fiai, a 27 éves Tibor és a 28 éves Lipót fenyegetőleg léptek fel az igazát követelő rendőrrel szemben. A vitának dr. Nicolau Veterinar egyetemi tanár intervenciója vetett véget, aki utasította a rendőrt, hogy szerezzen magának segítséget s jelentse az ügyet felettesének.

A rendőr terjedelmes riportot készített Kain és fiai agresszív ellenszegüléséről és a jelentés alapján a hadbíróóság megindította a vizsgálatot a három kereskedő ellen. A rendőr vallomása szerint a három Kain nemcsak, hogy fenyegetőleg lépett fel vele szemben, de az egyiknek valami tompa tárgy is volt a kezében. Ezt a vallomást az egyetemi tanár is megerősítette. Így azután a katonai vizsgálóbíró megállapította, hogy egy hatósági személyt hivatásának teljesítése közben ért inzultus és vád alá helyezte Kaint és fiai, akik fölött több mint egy év eltelte után ma délelőtt itélkezett a kolozsvári hadbíróóság.

A mai tárgyaláson a vádlottak tagadták a terhükre rótt bűncselekményt. Előadták azt, hogy a vevők már épen fizetni készültek, midőn a rendőr közbelépett, de még annyi időt

sem volt hajlandó a vevők számára engedélyezni, hogy áruikat összecsomagolhassák és fizessesek. Negulescu kapitány, királyi ügyész a vádlottak példás és szigorú megbüntetését kérte. Dr. Ghilesan ügyvéd, védő arra mutatott rá védőbeszédében, hogy a rendőr túllépte hatáskörét, midőn vevőket zavart ki egy nyílt üzlettel bíró kereskedő bolt helyiségéből. Rámutatott az ügyvéd arra, hogy milyen su-

lyos nehézségekkel küzd a mostani nyomasztó gazdasági viszonyok között a kereskedő s hogy mennyire az általános érdekekbe ütközik az, hogy hivatalos funkcionáriusok túlzott bürokratizmusa megakadályozza a kereskedőt munkájában.

A királyi ügyész replikája után itélelőhozatalra vonult vissza a hadbíróóság, majd rövid tanácskozás után Kain Józsefet a vád és következményei alól felmentette, Kain Lipótot 2000 lej pénzbüntetésre, Kain Tibort pedig 20 napi főtönrre ítélték el.

Holnap tüzik ki a Manoilescu-pör főtárgyalásának napját

(Bucuresti-Bukarest, november 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány már kétszer tett ígéretet arra, hogy a Manoilescu-ügy aktáit nyilvánosságra hozza, ez azonban a mai napig sem történt meg. Sőt ma, amikor a fővárosi hírlapírók megjelentek a belügyminisztériumban, Tatarescu államtitkár lakonikusan kijelentette:

— A Manoilescu-ügyben ma nincs semmi újság.

A fővárosi ellenzéki sajtó hosszú cikkekben foglalkozik ezzel a lakonikus kijelentéssel. A „Politica“ Tatarescu nyilatkozatával kapcsolatban arról ad hírt, hogy Manoilescu ügyében azért nincs semmi újság, mert a vizsgálat hatóságoknak nem sikerült a volt pénzügyi alminiszter terhére semmilyen bűncselekményt rábizonyítani és csak annyit állapítottak meg, hogy Manoilescu bizonyos futárszolgálatokat

végezt.

— Minthogy azonban — írja a „Politica“ — ez a futárszolgálat nem büntetendő cselekmény, jól értesült helyről azt az információt nyertük, hogy Manoilescut rövidesen szabadlábra helyezik és ügyében a főtárgyalást nem is tartják meg.

Ugyancsak az ellenzéki lapok mai száma élesen kikel a kormány cenzurarendelete ellen. A nemzeti párt hivatalos lapja, a „Dreptatea“ arról ad hírt, hogy a francia lapok, minthogy bukaresti cenzura miatt megbízható értesülésekhez nem jutnak, fantasztikus híreket közölnek a romániai eseményekről. A francia lapok szerint Bukarestben valóságos forradalmi állapotok vannak, az uccán gépfegyverek dörögnek s az ellenzék vezetői Bulgáriába szöktek.

— Ime, — írja a „Dreptatea“ — idevezetnek a kormány elhibázott rendszabályai, tág teret nyitnak felelőtlen híreszteléseknek, amelyek az ország diszkreditálására alkalmasak.

Az ellenzéki lapok intervenciójának megvolt a kellő visszhangja, amennyiben a kormány rendeletére a mai napon Belgrad-Bukarest telefonvonalat, amelyen tudvalevőleg a sajtóbeszélgetéseket is lebonyolítják, ma újra üzembe helyezték.

Ma egyébként Bukarestbe érkezett több külföldi világglap tudósítója, közöttük a londoni „Times“ és a „Daily Telegraph“ napilapok küldött munkatársai.

Bucuresti, nov. 2. Hivatalosan kategorikusan megcáfolják, hogy Briand levelet irt volna Bratianu miniszterelnöknek.

A Manoilescu-ügyben holnap tüzik ki a főtárgyalás időpontját. A hadbíróóság elnöke egy ezredes lesz, a vádat Carapancea, a II. hadtest főügyésze fogja képviselni.

1 drb. alsó lepedő, prima minőségben 228
1 ingre való zefir, 3 méter .. 117
1 méter prima tennisz flanel.. 37

SZABÓ JENŐ
divatkülfönlegességek nagyáruházában, Cluj

— Orvosi hir. Vass Zoltán dr. hazaérkezett és fogorvosi, valamint szájszészeti rendeléseit folytatja Cal. Reg. Ferdinand 34. szám alatt.

Szombaton

mutatják be Kolozsváron a világ legnagyobb filmjét

Casanova - Ivan Mosjoukin-nal a főszerepben.

Cluj - Kolozsvár, saját tudósítónktól. — Szombaton, november 6-án kezdő bemutatni a SELECT-mozgó a szezon legnagyobb és legnagyobb grandiózusabb filmjét, a CASANOVA-t. A történelem leghíresebb kalandorának emlékiratai nyomán készült ez a valóban csodálatra méltó és maradandó film. Az emlékiratok tudvalevőleg tárgyakat illetőleg fölülte kényesek, de formájukban magas irodalmi színvonalat jelentenek. Giacomo Casanova korának leggalánsabb és legrokonszenvesebb csirkefogója, sohasem habozott kockáztatni életét, ha szerelmi kalandról volt szó. Hajtja a végzet egyik bonyodalomból a másikba, soha sincs nyugta, mindig a tömlőc és a pokol küszöbén hanyódik. Csodálatos intelligenciája több koronás fő barátságát szerzi meg számára.

Egyik királyi udvarból a másikba hanyódik Casanova, korának legjellegzetesebb képviselője. Egy hanyatló, az érzéki örömeik végső tobzódásában szétszűllő korszak gyermeke ő, inkább tragikus alak. Mosjoukin kivételes művészete kellett hozzá, hogy elevenné tegye számunkra ezt a remek figurát, akinél hálásabb filmtémát még senki sem adott nekünk. A Casanova film, amelyet most Kolozsváron is látni fogunk, fölülmulja mindazt, amit a filmművészet eddig alkotott.

Legújabb legolcsóbb legjobb a **Hygienia** kelmfestő és vegytisztító üzeme Str. Cotița (Dávid F.-u.) 1.

A bulgár-macedón probléma

Az ország mai politikája. Bankárok kormánya?

Szófia, október végén

Bulgáriának 1923 óta egyazon párt irányítja országos ügyeit: a Demokratikus Egység (Demokraticevsky Zgovor) pártja, amely annak idején Stambolinsky uralmát megdöntötte. A polgári rend és alkotmányosság, főleg a kibékülés politikájának jelszavával jött ez a kormány Cankoff elnökleve alatt és négy pártból rekrutálódott. Minthogy a Stambolinsky rezsím a falut a város ellen lázította, annak a kormánynak a kiegyenlítődés jegyében kell dolgoznia, ami azonban nem ment simán és csak véres belső zavarok konvulziójában sikerült rendet teremteni. Mindenekelőtt a parasztságnak, amely az ország népességnek hetvenöt százalékát adja, kellett kedvezményeket nyújtani. A kormány megcsinálta a mai földreformot, a Stambolinsky által párthíveknek ajándékozott földeket visszavette és a reform alapelveként a törvényben kimondatta, hogy háromszáz dekárnál nagyobb birtokjű földet senki nem birtokolhat. Az állami földeket pedig a nagy tömegekben beözönlött menekültek kapták. A munkásság javát is sietett ez a kormány előmozdítani a kötelező munkásbiztosítással és azzal, hogy a falvakban különböző közmunkákat, vízvezetékek szerelését, kisebb elektromos telepek felállítását és üzembehelyezését rendelte el.

Am a konszolidációs igyekezetnek nem volt megfelelő alapja, mert a közmunkákkal a nagy jövételi adósságok miatt csúnyán kellett bánni, a Jugoszláviához és Görögországhoz csatolt részekről tömegesen jöttek a macedón menekültek, a munkanélküliség egyre nőtt és döbbenetes méretei újabb katasztrófák rémeit rajzolták az ország horizontjára. A konszolidációt hirdető kormánynak egyesítendői uralom után már heves küzdelmet kellett folytatnia az ellenzék támadásai ellen. Ezek a támadások főleg abban a vádban koncentráltak, hogy a kormány a bankok istápolója. A kormány egy dekrétummal felelt.

A valutakereskedelmet kivonta a magánosok kezéből és a Bolgár Nemzeti Bankra ruházta kizárólagossági joggal. Ezután nem lehetett spekulálni a pénzzel és csak reálisan lebonyolított külkereskedelmi üzletekre lehetett valutát venni. Az autonómiával felruházott állami intézet, a Nemzeti Bank ezen üzletek után egy százalék jutalékot számíthatott fel és nagy valutataralékai révén stabilizálhatta a levát.

A mindkét oldalon való kilengésekért az ország közveleménye a kormány elnökét, Cankoffot tette felelőssé, aki 1926 január elején lemondott a miniszterelnökségről, anélkül, hogy ezzel rezsím változás állott volna be. A Demokratikus Egység továbbra is uralmon maradt és a kormány vezetését Liapcsev vállalta. Cankoffot pedig a szobranje elnökül választották. Erőssége volt ennek a kormánynak az a nagyszabású népszövetségi kölcsön, amelyet kizárólag a menekültek letelepítési céljaira tolyósítottak és amelynek segítségével Burgas moosaras vidékén a menekültek ezreit foglalkoztatják. A fizikailag erre alkalmatlan menekültek egy részét a falvakban helyezték el, a földosztás kedvezményeiben részesítve őket.

Szemben a kormánnyal állanak: a radikálisok, a jobboldalt álló nemzeti liberálisok, a két pártba szakadt szocialisták és az illegálisnak deklarált kommunista párt, amely Munkások Pártja név alatt négy-öt taggal van a törvényhozásban képviselve. Ezek mellett komoly ellenzéki tényező az agráriusok csoportja, amely érdekeik szerint három részre tagozódott. A kétszázhetvenkét mandátum közül a kormányt százkilencvenen támogatják.

A macedón-ügy, amely ottlétemkor diplomáciai kiéleződéseket okozott, (nem olyan éleket, mint amilyenekre a nyugati lapokból következtetni lehetett volna: a bolgár újságok a kritikus napokban Zola százszentendős születésnapjáról és a népek örök békéjéről cikkeztek) visszanyul Bulgária modern történetéhez minden fázisára. Nagyszabású fölkelés Macedóniában — így nevezték Kossowo, Monastir és Saloniki vilájeteket — 1903-ban volt. Akkor a görögök lázadtak a szultán ellen és különállást követeltek maguknak. De a bolgárok ez ellen ágaskodtak, maguknak követelve Macedónia autonómiáját, hivatkozva régi történelmi jogokra, főleg pedig arra, hogy a macedóniai nép többségben van a három kerületben. Akkor II. Miklos orosz cár és Ferenc József reformok érdekében interveniáltak a szultánnal, Macedonia akkori uránál. Keresztény rendőrséget, adóreformokat és a nemzetiségek szabadságát követelték. Macedonia birtokbamaradásáért a szultán meghosta volna

azt az áldozatot, de amikor a reformokra került volna a sor, ebben a népkatlanban újabb irtó mézárások törtek ki. Szerbek, görögök, macedónok és bolgárok egymás torkát harapták. Öt év múlva a cár és VII. Edward reváli találkozásán már kész volt a terv, hogy Macedóniát az európai nagyhatalmak gondnoksága alá veszik, amikor az ifjú törökök kiereszakolták az alkotmányt és a felelős kormányba a törökországi nemzetiségeket is bevették. Nagy nemzetiségi ölekezés (Seresben a görög metropolita és a bolgár egyház feje nyilvánosan csókolóztak) és a szerb és bolgár komitások Macedóniában letették a fegyvert. De már 1909-ben az alkotmányhű bolgárok klubja Szalonikiban, a macedón központban, tiltakozni volt kénytelen a „török nacionalista tulkapások“ ellen.

Akcióra azonban már csak néhány év múltán kerülhetett sor, 1912 nyarán, amikor a török-olasz háború legyőngítette az oszmánokat és a macedóniaiak elérkezettnek látták az időt, hogy a balkáni országokkal együtt küzdenek felszabadulásukért. A világháborút megelőző Balkán-háborúban Macedonia példátlan kegyetlenkedések színhelye lett és amikor a szövetséges balkáni hatalmak nem tudtak meg egyezni a török szákmányon, a görögök és bolgárok között éppen Macedonia fölött lángolt föl a háború, amely a görögöknek kedvezett és a bolgárok vágya és büszkesége ezuttal görög kézre került. A bukaresti béke (1913 augusztus 10) a görögök és szerbek javára döntött Macedonia területi felosztását illetően és hogy Bulgária a világháborúban a németekhez csatlakozott, abban nagy része volt a Macedónia elvesztése fölött érzett közhangulatnak. A világháborúban Bulgária alig is akart egyebet, mint Macedóniát, amitől a háború után

kevesebb jutott neki, mint ami volt a balkáni háború előtt.

A macedón-bulgárok pedig, akik nyakasak és ellentállanak úgy a görög, valamint a jugoszláv részről jövő felszívódási igyekezetnek, egyre özőlenek Bulgáriába, ahol nincs munkaalkalom, ahol a menekültek elhelyezkedésének állami akcióját befejezték és ahol a legszigorúbb polgári rend ellenére is titkos szervezetekben dolgoznak együtt a görög vagy jugoszláv impérium alatt élő illegális szervezetekkel.

— Hiába — mondotta a kormányhoz egyik közelálló államférfi e sorok írójának, — hiába követelünk tőlünk a macedón forradalmi szervezetek felosztatását. Nálunk a macedón emigránsok professzionális szervezetei működnek és nincs más céljuk, minthogy a lehetőség szerint elhelyezzék az emigránsokat. Forradalmi alakulatok rendszerint nem nyújtják be alapszabályaikat jóváhagyás céljából a kormánynak. Mi megtettük a magunkét és két határkerületben ostromállapotot rendeltünk el a szerencsétlen Koracsevics ezredes meggyilkolása után.

Egy ellenzéki politikus így nyilatkozott:

— A macedón-ügy hullámai csak akkor fognak elűlni, ha odaát a macedón-bulgárokat nem fogják erőszakkal asszimilálni, ha kulturális és népi szabadságokat adnak nekik, ha beengedik a törvényhozás házába, ahol az egész világ előtt föltárhadják sérelmeiket. Amíg elnyomatás lesz, addig a nyugtalanság is megmarad. És ki tilthatja el egyes elszánt embereknek, hogy önmaguk fölaldozásával ne keltsék föl a világ figyelmét a macedón igazságtalanságokra!

A macedón-lázongás lappangó magva tehát — a bolgárok szerint — nem is Bulgáriában van, hanem főleg a jugoszlávoknál. Nehéz dolog eldönteni. Mert a határvillongások és robbanások ugyan a Balkán országait nyugtalanítják, de nyilván a Népszövetségnek szólnak, amelynek viszont bele kell szólni a macedón problémába. (sz. i.)

A bőr mysteriuma!

Hogyan lehet szabadulni a zsírfelcsapástól és emellett megőrizni a ráncmentes, sima, fiatalos bőrt? Elida bőrápolással. Mert a bőrnek éppen az a mystikus rejtélye, hogy kívülről táplálható. Az Elida krémek nyersanyagjai annyira tiszták, hogy velük minden veszély nélkül akár táplálkozni is lehetne.

A bőrnek kétféle krémre van szüksége: *Elida Cold-Cream* megóvja arcbőrét éjjelen át, a száraz bőrt a szükséges zsíradékkal látja el. — *Elida Arc krém* használata minden órában kellemes. Megóv és gyógyít, nem fénylik, nem zsíroz és nem tapad. Mindig láthatatlan, sohasem hatástalan. A bőrnek alabastromszerű színezetet kölcsönöz.

ELIDA ARCKRÉM

(Bécs től.) A gyalják alakjána terméze kezelnek heimer é Kirchbe Bécs le bankbiz annyi m trák konjunkt Mikó pórul já bécsi tő nagyforg tulajdon maga ne hogy az dájának Kirchhe módját. Ezek lönös ka annyit b Az t csehorszá vasuti k olyanszer régezte le selethez hordanak értékü g abban a valaki a öket s a kézelők csos, véle állomás e kezdte a

M ve leu el Eilsöre Legujab dífín nerü ka Legujab kelm Délután selye Tiszta Felsőly " Silskin Tiszta széles, Angol m gatott Angol fla ruhák Plissé t Mintás fr mitázás Angol i l-a minős 150 cm. Kiváló jó Ezeket sorolha száll CZI Clu

Kizártak a tőzsdéről egy bankárt egy pár kézelőgomb miatt

Háromhavi börtönnel végződött egy vasúti utazás

(Bécs, november 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bécsi tőzsdén nagy érdeklődéssel tárgyalták a bécsi közgazdasági élet egyik ismert alakjának különös kalandját, amelyet kényes természetére való tekintettel egyelőre titokban kezelnek. Magának az esetnek a hőse a Kirchheimer és Ehrlich tőzsdebizománycég főnöke: Kirchheimer Richárd. Ez a cég egyike volt Bécs legismertebb és legnagyobb forgalmu bankbizomániai irodáinak és fénykora, mint annyi másé, az infláció hónapjaira és az osztrák korona stabilizálását követő konszolidációs konjunktura idejére esett.

Mikor az 1924. év tavaszán a francia frank pörül járt kontremínörjei tönkrementek és a bécsi tőzsdén beittott a krach, ez a jönevű és nagyforgalmu cég is sokat vesztett, a cég két tulajdonosa különvált és Kirchheimer ezután a maga neve alatt folytatta üzletét. Természetes, hogy az idők változásával bankbizomániai irodájának a forgalma is erősen megcsappant és Kirchheimernek is redukálnia kellett életmódját.

Ezekben az időkben történt vele az a különös kaland, amelyről ma a bécsi tőzsdén annyit beszélnek.

Az történet ugyanis, hogy Kirchheimer a csehországi Budweisből Bécsbe utaztában a vasúti kocsiban egy pár férfi kézelőt talált, olyanszerű rágombolható kézelőket, aminőket régente hordtak a férfiak és a konzervatív viselkedéshez ragaszkodó idősebb urak még ma is hordanak. Ezekbe a kézelőkbe két nem nagy értékű gomb volt bekapcsolva. Kirchheimer abban a hiszemben, hogy ezeket a kézelőket valaki a vasutban felejtette, magához vette őket és a gombokat kikapcsolta belőlük. A kézelők tulajdonosa, egy cseh miniszteri tanácsos, véletlenül még a vonaton volt és Tabor állomás előtt, ahol ki akart szállni, keresni kezdte a vonatban felejtett kézelőit.

A kézelőket tényleg megtalálták abban a vasúti kocsiban, ahol Kirchheimer bécsi bankár egyedül utazott, — de gombok nélkül. A vasúti kalauz figyelme azonnal ráterelődött s a legközelebbi állomáson a cseh állomásfőnök felszólította a bécsi bankárt, hogy adja át a kézelőgombokat, ha nála vannak. Kirchheimer tagadta, hogy kivette volna a kézelőből a gombokat, mire az állomásfőnök testi motozást rendelt el, melynek folyamán meg is találták nála a kézelőgombokat.

Kirchheimer ekkor tovább folytatta útját Bécs felé, Budweisban azonban megindult ellene az eljárás és a bécsi bankárt az elmúlt napokban a budweisi törvényszék feltételesen 3 havi súlyos börtönnel ítélte lopásért.

Kirchheimer felebbezett ugyan az ítélet ellen, de továbbra is eljárt a bécsi tőzsdére és folytatni akarta ott tevékenységét. A tőzsde vezetősége azonban megüzente neki, hogy látogatása nem kívánatos és a vezetőségnek az a kívánsága, hogy míg ügye rendezve nincs, addig ne látogasson el a tőzsdéépületbe. Kirchheimer azóta el is maradt a bécsi tőzsdéről, amelynek

OSZTRÁK OSZTÁLYSORSJÁTÉK.
100.000 sorsjegy, 50.000 nyereség.
A leghalványabb nyereség:

18.000.000
(Tizennyolc millió Lei.)

Jutalom és nyereségek:

12.000.000
6.000.000
2.400.000
1.800.000
1.500.000
stb. összesen közel

260 millió Lei.

Azonnali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva!
Nincs nyereségnyilaték, általában semmiféle levonás!
Az összes sorsjegyek fele nyer!
Sorsjegyeket:
egész 800 Lei, fél 400 Lei, negyed 200 Lei.
ajánl és küld a népszerű bankhoz

FRITZ DÖRGE
Wien III. C. Kärntner Str. 43.
Megrendelések legbiztosabban nemzetközi postai utalvány szelvényekkel november 22-ig eszkielendők.

az ismert bankár e különös kalandja a legfrissebb szenzációja.

Mumiává aszott holttesteket, embercsontokat találtak egy japán halászgőzösön, amely félelve bolyong a nyílt tengeren

Newyork, nov. 2. A „Margaret Dollar“ nevű amerikai gőzös a Csendes-óceánon egy kormánytalan és utastalan japán halászgőzöst talált, melyen „Yroyei Maru“ névjelzés volt. Az amerikai gőzös a japán hajót bevontatta a newyorki kikötőbe, ahol átkutatták és a vizsgálat közben megdöbbenő körülményre jöttek rá. A fedélközben két mumiává aszott férfi hulláját találták meg, amelyek körül nagymennyiségben heverték embercsontok. A hajó okmányából megállapították, hogy a gőzös félelve bolyongott a nyílt tengeren. Mikor a hajó utasai minden élelműkből kifogytak, arra kényszerültek, hogy egymást fáják fel. Hat, vagy hét halászt társai megették, míg kettő életben maradt. E kettő megürült az éhségtől s mumiaként lefogyva, végül is elpusztultak.

Hat miniszteri tárcát ajánlott fel a kormány a nemzeti parasztpártnak

Harc a gyulafehérvári kongresszus körül. Még mindig nem bizonyos a gyűlés megtartása

(Bucuresti-Bukarest, november 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Manoilescu ügy ismét felzavarta a belpolitikai élet hullámain és ha lehet, még jobban elmélyítette a liberálisok és a nemzeti parasztpárt közötti ellentéteket. Nem titok, hogy Bratianu Jonel miniszterelnököt egyáltalán nem nyugtatta meg Maniu Gyulának a Manoilescu ügyben elmondott nyilatkozata és a helyzetet csak komplikálja az, hogy a belpolitikai nyugtalanság fatális módon összeesik a nemzeti parasztpártnak Gyulafehérvárra meghirdetett és grandiózusnak készülő népgyűléssel. Gyulafehérvár áll most a politikai erők ütköző pontjai között és politikai körökben egyébről sem esik szó most, mint arról, hogy mi fog történni Alba-Julian, illetőleg, hogy megtartható lesz egyáltalán a gyulafehérvári kongresszus?

Hat miniszteri tárcát az egyezségért

A „Lupta“ és a „Cuvantul“ értesülése szerint a kormány attól tart, hogy a gyulafehérvári gyűlésen szőnyegre fognak kerülni bizonyos alkotmányjogi kérdések is, amelyekről amugy is a kelletnél több szó esett a Manoilescu ügygel kapcsolatban. A kormány ezért széleskörű akciót indított Gyulafehérvár ellen-súlyozására. A kormány mindenekelőtt is megismételte a nemzeti parasztpártnak tett kormány-kollaborációs ajánlatát és Bratianu Jonel ezuttal olyan áldozatok hozatalára volt hajlandó, aminőket még soha a nemzeti parasztpártnak nem adott. A „Lupta“ szerint a kormány hat miniszteri tárcát és az ország adminisztrációjának megosztását ajánlta fel a nemzeti parasztpártnak.

A nemzeti parasztpárt ragaszkodik a kamara feloszlításához

Maniu Gyula azonban ezt az ajánlatot is visszautasította és a megegyezés előfeltételül a jelenlegi törvénytípus és erőszakosságok segít-

ségével megválasztott kamara feloszlítását jelölte meg. A „Cuvantul“ szerint Bratianu Jonel még ezt a feltételt is hajlandó a nemzeti pártnak teljesíteni, ha Maniu Gyula elfogadja a liberális pártnak az alkotmányos kérdésben elfoglalt álláspontját és garantálja azt, hogy ezen nem változtat. Az ajánlattal egyidejűleg liberális ágensok ismét megkönyékeztek néhány liberálisbarát érzelmeiről ismert nemzetipárti vezető. Ezek az akciók állítólag sikerrel is végződtek, mert a „Cuvantul“ szerint néhány erdélyi vezető nem tapsolt Maniu legutóbbi nagy felszólalásához és demonstratív csendben hallgatta végig a vezér beszédét. Ugyanakkor a kormány megduplázta az erdélyi városokban a sziguranca-detektivek számát és ezeknek feladata az, hogy a kormányt állandóan tudósítsa a lakosság közhangulatáról.

Lesz-e gyűlés?

A jelentések mindenünnen kedvezőtlenek voltak a kormányra nézve és ezért felmerült kormánykörökben a gyulafehérvári gyűlés be-tiltásának gondolata. A kormány egyes tagjai — így Duca belügyminiszter — a gyűlés be-tiltása mellett foglalt állást, egy másik frakció azonban, élén Bratianu Vintila pénzügyminiszterrel, a gyűlés engedélyezését véleményezi. A kongresszus dátuma november 20 ikára van megállapítva, ma azonban még bizonytalan az, hogy a gyűlés megtartható lesz-e és ha igen, milyen körülmények között.

Crep de chin, minden színben 650

Legjobb minőségű tiszta selyem francia crep de chin 850

Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyáruházában, Cluj

Nov. 1-én

vette kezdetét olcsó, leszállított árjegyzékem szerinti

elárusítás.

Elsőrendű minőségért cégem szavatol

Legújabb kabát cybelin, kasha, angordifin és angol zsánerű kabátkele már **750-től**

Legújabb szövésű tiszta gyapju ruhakelmék, pazar színekben 450

Délutáni és estélyi ruhákra gyönyörű selyem eolin 32 színben 498

Tiszta selyem nehéz crepe de chine 900

Félselyem crepe de chine I. 595

„ „ „ II. 498

„ „ „ III. 450

Silskin kabát-plüssök már Lei 1200-tól

Tiszta gyapju Damentuch 100 cm. széles, legszebb színekben 386

Angol mosó flanel 80 cm. széles, válto-gatott sima színekben 68

Angol flanel, sportingekre és reggeli ruhákra 49

Plissé bársonyok 110

Mintás francia flanellek gyönyörű ki-mir tázásban, házi ruhákra, pongyolákra 92

Angol ing-zephirek 75-től

I-a minőségű paplan-cloth minden szín 177

150 cm. széles lepedővászon .. 140

Kiváló jó kelengyevászon 68

Ezekon kívül sok más, itt fel nem sorolható cikk kerül mélyen le-szállított árakban eladásra.

CZILÉR VINCZE

Cluj, Piaa Unirii No 14.

ele krémre
lida Cold-
a archbőret
raz bőrt a
kkal látja el.
y használata
lemes. Me-
nem fénylik,
rapad. Min-
nasem hatá-
labastrem-
kölcsönöz.

E M

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bansági...
 dóság napilapja.
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
 Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás
 megjelölésével engedjük meg.

A mai napról

Csütörtök
 5688. Chesván 8.
 1927. nov. 3.

Az angolok nem örülnek annak, hogy Oroszország résztvesz a lefegyverzési konferencián. Londonból jelentik: Diplomáciai körökben idegenkedve fogadják bizonyos körök lelkesedését Oroszországnak a lefegyverzési konferencián részvétele felett. Az angol politikusok nem hiszik, hogy Oroszország bolsevista politikai elvei megváltoztak volna.

Huszonkét lengyel állampolgár monstre pöre Párisban. Párisból jelentik: Holnap nagyszabású monstre pör tárgyalását kezdi meg a párisi törvényszék 22 lengyel állampolgár ellen, akiket gyilkossággal, hat emberölési kísérlettel és 46 rablással vádolnak. A monstre pör fővádlottja egy Zimcsuk nevezetű fiatalember, aki a bünteteket erős fegyelem mellett központilag szervezte.

Selyem florharisnya 98
 minden színben lei
BLATT-áruház, CLUJ

Lemondott a török miniszterelnök. Angorából jelentik: Kemal pasa Törökország köztársasági elnökévé való újbóli megválasztása után Izmed pasa miniszterelnök benyújtotta lemondását, amelyet Kemal elfogadott s újra megbizta az új kormány megalakításával. Kemal pasa eskütetele után hosszabb beszédben változtatta Törökország jövődjéte terveit.

Felépítik a leégett straffordi Shakespeare-színházat. Londonból jelentik: Tavaly márciusában leégett a straffordi Shakespeare-színház. A színház újból való felépítésére Angliában és Amerikában 230 ezer 800 fontot gyűjtöttek össze, ami lehetővé teszi, hogy a színház a közeljövőben újra felépüljön.

Egy vonat elütött egy repülőgépet. Newyorkból jelentik: Newmarket városa mellett egy személyvonat elütött egy felemelkedni készülő repülőgépet. A repülőgép összeesznódott, a pilóta azonban sértetlen maradt. Az aviatikában ez az első eset, hogy egy vonat összeütközött a repülőgéppel.

A bécsi szociáldemokraták a kommunista szervezkedés ellen. Bécsből jelentik: A bécsi szociáldemokrata-párt lezajlott nagygyűlésén megállapította, hogy a nemzetközi szakszervezeti egység előmozdítására alakult komité nem egyéb kommunista sejténel, amely a munkásmozgalom egységének megbontására törekszik, miért is a pártgyűlés kijelenti, hogy aki a szociáldemokrata párt tagja, az nem lehet tagja ezen bizottságnak és nem vehet részt annak munkálataiban.

A „Nerva” szanatórium orvosi kezeléssel öt-hatszori étkezéssel, fürdőkkel stb. teljes ellátást és kezelést nyújt napi 300 (III. o.), 500 (II. o.) és 600 (I. o.) lej fix árak mellett. Gyógyszerek árai külön.

Az elsülyedt Mafalda végleges veszteségi listája. Rió de Janeiréből jelentik: A „Principessa Mafalda” végleges veszteségi statisztikája szerint a hajó utasai közül háromszáztizenegyen pusztultak el. Ezek között 27 első osztályú, 37 másodosztályú, 204 harmadosztályú utas van. Ezenfelül elpusztult 37 matróz, 8 tiszt és a kapitány. Megmentettek 27 elsőosztályú, 55 másodosztályú, 623 harmadosztályú utast, 231 matrózt, 11 tisztet.

Ej uchnyem!

Volgai hajósok dala. Örökszép orosz dal, poétikus magyar szöveggel 36 lei. — Mindenütt kapható

A klagenfurti törvényszék Budapestre érkezett iratai szerint kétségenkívül megállapították, hogy Erdélyi Béla megmérgezte és megfojtotta feleségét

Budapest, november 2. A már több hónapja húzódó millstadti gyilkosság ügyében a döntő fordulat végre bekövetkezett. A Forgách Anna meggyilkolásával kapcsolatos összes iratok a klagenfurti törvényszékről tegnap megérkeztek a budapesti ügyészségre. A gyilkosságra vonatkozó összes ügyiratok, közöttük a felülvizsgáló bizottságban résztvevő orvosok jegyzőkönyve,

rendkívül súlyos adatokat tartalmaz Erdélyi Bélára nézve, mivel kétségenkívül megállapítja, hogy Erdélyi Béla először veronállal megmérgezte, azután sáljával megfojtotta feleségét.

Az ügyiratok alapján a budapesti ügyészség most már haladéktalanul elkészíti Erdélyi Béla ellen a vádiratot s valószínű, hogy a borzalmas bűnügyben rövidesen főtárgyalásra is sor kerül.

— Eljegyzés. Finiász Reginkét Satu-Mareról eljegyezte Gottlieb Oradea, az Erdélyrészi K. K. L. titkára. (Minden külön értesítés helyett.)

— Megfojtotta a feleségét. Budapestről jelentik: Tóth Sándor óbudai gázgyári gépkezelő ma reggel megjelent a rendőrségen, ahol bejelentette, hogy az éjszaka folyamán ágyában kötéllel megfojtotta feleségét. Tettét állítólag azért követte el, mert közte és felesége között a perpatver állandó volt.

*** Hirdetés kóserhus ügyben.** Tisztelettel értesítem a vevőközönséget, hogy a hitközségi hus-csarnokban a mai naptól kezdve elsőrendű marha vagy növendékhus 38 lejért, 1 kg. juhhus 36 lejért kilogramonként árusítok. Ugyazintén kapható nálam állandóan friss vágott liba, kacsa, libabőr és frissen olvasztott libaszír a legolcsóbb árban. **Winkler József, mészáros.**

— Öngyilkos lett két budapesti bankbizományos. Budapestről jelentik: A Zoltán-ucca 15. számú bizományi irodában Vass Béla és Guth Soma bankbizományosok közös akarattal revolverrel föbelőtték magukat a súlyos gazdasági krízis miatt. Vass meghalt, Guthot a Kókus kórházba szállították, ahol haldoklik.

— Eftimiu ellen tüntettek tegnap a román Nemzeti Színházban. A román Nemzeti Színházban tegnap este parázs botrányt rendezett

Kötött divatkabát 485
 minden színben lei
BLATT-áruház CLUJ

egy körülbelül 15—20 tagból álló csoport. A műsorou Victor Eftimiunak, a színházak vezérigazgatójának „Egy érzelmes szélhámos” című vígjátéka szerepelt és a tüntetés éle a darab szerzője ellen irányult. Ez a demonstráció egyébként már nem az első ebben a szezonban és a bukaresti szélső nacionalista sajtó egyrészenek inspirációjára történik, amely Eftimiunak a háboru alatt tanusított magatartása miatt már évek óta heves kampányt folytat a kiváló román költő és író ellen. A második felvonás alatt a karzaton eles fütty hangzott el, majd többen füttyölni és kiabálni kezdtek. Az előadás megszakadt, Berbeanu inspektor, a rendőrség büntügyi osztályának főnöke lépett közbe és igazoltatta a tüntetőket, akik közül kettőt előállítottak. Az előadást ezután folytatták.

— Ismét elfogták Cadist. Cadis Joan ismét foglya a kolozvári rendőrség büntügyi osztályának. Cadist — úgyhiszük — felesleges már bemutatnunk az olvasónak: eddig különböző lopásokért és betörésekért összesen hétszer volt már elítélve és körülbelül tizenkét évre rug a börtönben eltöltött éveinek száma. Nem régen szabadult ki a kolozvári törvényszék fogházából és azóta már a betörések egész sorát követte el. Hétfőn este Nagyaludi János Széchenyi-tér 36. szám alatti szeszraktárába tört be Cadis és onnan körülbelül 120 liter szeszszesitalt lopott el. A betörőre Hagea komiszár lett figyelmes, midőn a Monostori-uton eladásra kínálta fel a lopott portékát. A rendőrtiszt letartóztatta Cadist és bekísérte a központi rendőrségre, ahol most Cotz Jonel szubkomiszár és Mahalean csoportvezető dolgoznak a betörő terjedelmese bűnlajstromának összeállításán.

— Kigyuladtak a pesterzsébeti köz-műhelyek. Budapestről jelentik: Pesterzsébeten kedd hajnalra virradólag kigyuladtak az ottani közműhelyek telepei. A tüzet ma délben sikerült végre elfojtani. A tűz következtében egy 3 méter hosszú raktár elégett és 3 vagon pamutáru is a tűz martaléka lett.

— Az Ujságíróklub második premier vacsorája. Az a nagy érdeklődés és siker, amely az Ujságíróklub premiervacsoráinak tervét kísérte és amely már első alkalommal is nagy közönséget vonzott az újjászervezett Ujságíróklubba, arra bírta az elnökséget, hogy a Magyar Színház és heti bemutatója után a második premiervacsorát rendezze meg. Ezúttal a klub a Magyar Színház kiváló drámai társulatát látja vendégül és természetesen éppen olyan szeretettel fogadja be tágas termeibe a premier est közönségét is. Ez természetesen nemcsak a tagokra áll, hanem a klubtagok vendégeire is. A premiervacsorát házi táncestély követi. A klubelőadás érdekes újítása, hogy a klub harmadik termét is teljes egészében a szórakozni vágyó közönsége rendelkezésére bocsátja. A tél folyamán különben nagyszabású kulturprogram megvalósítását tervezi a vezetőség. Már a legközelebbi időben megtartja Ady-emléktűnépélyt, kiváló erdélyi írókat szerzői esték megtartására hívott meg és megkezdődtek az előkészületek a mindig nagysikerű klubbálra, amely a báli szezon legelső és legfényesebb táncestélyének ígérkezik.

*** Hirdetés kóserhus ügyben.** Tisztelettel értesítem a kóserhusfogyasztó közönséget, hogy folyó hó 30-tól husárusításomat újból Malom-ucca 8. szám alatti saját helyiségembe helyeztem át. Mindaddig, míg a költözés befejezést nyer, úgy az előbbi helyemen a csarnokban, mint a Malom-uccai tüzletemben a jelenlegi árakat tartom fenn: 1 kgr. marha- és növendékhus 38 lej, 1 kgr. szopó 46 lej. Szíves pártfogást kér Lebovits Béla.

Blatt Angol pulover L. 590
 férfi és női
áruház Cluj

*** Antiptysin** tüdőbaj elleni szer. Több mint 5000 gyógyult s már munkaképes ember igazolja biztos sikerét. Feltaláló Oláh Károly nagyernyei plébános ur. Engedélyezve a Román Közegészségügyi Minisztériumtól 1927/1924. Magyar szabadalom 64078—1914. Ismertető füzetet küld az egyedüli készítő: **Osváth gyógyszerész, Targumures.**

URANIA MOZGÓ

Harry Liedtke, Conrad Veidt, Verner Krauss és Maly Delschaft kiváló művészek
Asszonyok golgotája
 megható modern drámában. Mon. Emer.

Ha kottát rendel
 forduljon az ország legnagyobb szaküzletéhez, **Moravetz** Timisoara céghez, gyorsan, pontosan és mindenkor a legolcsóbb árban kapja. Jegyzékek ingyen.

Szörmeáru
 és szücsmunkák legelőnyösebben csak a **Nagy József** szörmeáru szalonjában szerezhető be. Főter 10. az udvarban

Hirdessen az Uj Keletben

Hol a boldogság mostanában? Egy elegáns, olcsó bundában!
MÁRTONFFY! MÁRTONFFY! MÁRTONFFY!
 új szörmeüzlet, Cluj, Unió-u. 1.
Meglepetések! Csodák! Ritkaságok!

Csüt
 Az
 bizá
 BOT
 — Az
 gresszu
 gyűlése.
 határozata
 időpontját
 a napra f
 ról a dele
 kenységér
 évi munka
 Joint-szerv
 terenciával
 tanonc-árv
 dez. A kon
 fogjuk k
 folyó hó 6
 des évi k
 termében
 „Egy rub
bá
 minden s
Szab
 1928-as
 ügyv
 Lei 480 L
Életrek
bizottságá
 kapcsolatba
 programján
 letesen ism
 gatósága is
 kai bizottsá
 vonalak me
 te:ölteni. E
 hogy az új
 megépíteni,
 általános t
 zódéseket és
 technikai ké
Egy
 való 142
 vet, kompl
Szab

Írta Erdélyi Géza

...az Erdélyi megállapítja, ...al megmérfeleését. ...esti ügyészség Erdélyi Béla a borzalmas is sor kerül.

K premier ...s siker, amely ...ervét kísérte ...közönséget ...a, arra bírta ...tubáz a heti ...raosorát rean... Színház ki...gál és ter...adja be tágas ...is. Ez ter...anem a klub...t házi tánc...ujtása, hogy ...egésében a ...sere bucsátia. ...ósa kultur...tőség. Már a ...ékünnepélyát, ...megtartására ...készületek a ...báli szezon ...ígérkezik.

Tisztelettel ...néseget, hogy ...ból Malom...e helyzetem ...jezést nyer...ban, mint a ...árakat tar...ndékhus 38 ...rtfogást kér

590 Cluj

r. Több mint ...nber igazolja ...nagyrnyei ...n Közegész... Magyar sza...zetet küld az Targumures.

Z G Ó

Verner ...művészek

otája

Mon. Emer.

szaküzleté...z, gyorsan, ...bobb árban

ru ...**özsef** ...Főter 10.

eletben

dában!

sagok!

Az ön költséges utazása Bucurestibe felesleges! Adler Hugo általános kereskedelmi iroda Arad és Bucuresti expositurája, minden ügyét gyorsan és megbízhatóan elintézi, szavatosság mellett. Megbízásokat átvesz Adler Hugo irodája, Arad, Str. Romanului 18. — Telefon 7-97, — vagy Adler Hugo irodája Bucuresti, Str. Antim 4., emelet IV. (Lift)

Mégis csak
BOTOT-szappannal lehet legjobban borotválkozni

Utólérhetetlen gyártmány
Bőséges habot csinál

— Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó kongresszusa és a kolozsvári helyicsoport közgyűlése. Az Árvagondozó központi bizottságának határozata értelmében az idei országos konferencia időpontját november hó 21-én határozta meg. Erre a napra fognak összegyűlni az ország minden részéről a delegátusok, hogy az Árvagondozó ezévi tevékenységéről számot adjanak és megállapítsák a jövő évi munkaprogramot. A konferencián az amerikai Joint-szervezet is képviseltetni fogja magát. A konferenciával kapcsolatosan az Árvagondozó az összes tanonc-árva munkáiból nagyszabású kiállítást rendez. A konferencia részletes programját legközelebb fogjuk közölni. Az Árvagondozó helyicsoportja folyó hó 6-án, vasárnap d. u. 3 órakor tartja rendszeres évi közgyűlést a zsidó elemi iskola nagysztermében (Ca. Reg. Ferdinand 52).

Egy ruhára való
bársony 264
minden színben Lei
Szabó Jenő divatruházában - Cluj

1928-as
üggyévi határidőnapló
Lei 480 Lepage-nál Kvár. Szállítás utánvétellel.

Éltrekellették a CFR speciális technikai bizottságát. Azokkal a vasutépítési tervekkel kapcsolatban, amelyeket a CFR reorganizációs programjának közlése során az Uj Kelet részletesen ismertetett, az államvasutak vezérigazgatósága ismét megalakította a speciális technikai bizottságot, amely a tervbevetett új vasutvonalak megépítésénél tanácsadói szerepet fog tölteni. Ez a bizottság fogja megállapítani hogy az új vasutakat milyen útvonalon kell megépíteni, elkészíti az építkezési munkálatok általános tervezetét, megköti az árlejtési szerződéseket és általában döntési joga lesz minden technikai kérdésben.

Egy férfi ruhára
való 142 cm. széles szövet, komplett hozzávalóval **1350 lei.**
Szabó Jenő divatruházában
C L U J

Közgazdaság

A román gabona elvesztette olaszországi piacát is

Tovább tart az áresés a nemzetközi piacon
(Cluj-Kolozsvár, november 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A gabonapiacra beállott lanyhaság további áresésekben folytatódik. Kereskedők körében élénken tárgyalják azt newyorki hírt, hogy a kanadai gabona-pool tárgyalásokat kezdett az argentinai termelőkkel, hogy a buza árpolitikáját közösen irányítsák a nemzetközi piacokon. Bizonyos, hogy megegyezés esetén az északi és délamerikai termelők szindikalizálása befolyással lesz a buza világpiaci árának kialakulására, egyelőre azonban, úgy búzában, mint tengeriben az áresés tovább tart. Árú csak a legnagyobb nehézségekkel és áldozatokkal lehet eladni, mert az importállamokat elárasztották és állandóan elárasztják kedvezőbbnél kedvezőbb ajánlatokkal. A romániai 78—79 kb. 4 százalékos búzáért 70 ezer lejt sem lehet elérni ab dunai hajóállomás. A gazdák nem is igen adnak el, hanem tavaszra számítják regresszálni magukat.
Arra, hogy nemzetközi viszonylatban a romániai gabonakereskedeleim egyre inkább hátrébe szorul, igen jellemzőek a következő adatok: Olaszország 1926—27-ben összesen 2 millió 380 ezer tonna búzát importált, amelyből csak 49 ezer tonnát vásároltak Romániában. Ugyanezen idő alatt 378 ezer tonna tengerit is importált Olaszország, ebből romániai áru 185 ezer tonna, zabot 115 ezer tonna mennyiségben vettek az olaszok, amelyből 26 ezer tonna esik Romániára. Az összes fennmaradó mennyiségeket az Egyesült-Államok, Ausztria, Kanada, Oroszország és Argentina adták el az olaszoknak. Ezek az adatok azt jelentik, hogy a román gabona legbiztosabb és tengeri úton legközelebb fekvő piacát is elvesztette.

Nehézségekbe ütköznek az összes kereskedelmi szervezetek tömörülése

A Sfatul Negustoresc bukaresti közgyűlésének egyrésze ellenzi a csatolt területek szaktestületével való együttműködést. Niculescu Ritz folytatni fogja a fuzió tárgyalásokat
(Cluj-Kolozsvár, november 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma érkezett vissza az a háromtagú kolozsvári delegáció, amely résztvett a Sfatul Negustoresc rendkívüli közgyűlésén. A rendkívüli közgyűlés, amelyen Torna Dobresou és Niculescu Ritz elnökök, majdnem kizárólagosan a csatolt területek kereskedelmi szervezeteivel való fuziót javaslatokkal foglalkozott. Sfatul Negustoresc utján, amelyben tömörült kereskedőszervezetek képviselői is helyet fognak foglalni, közös nevezőre lehet majd hozni a közös cél és érdek szem előtt tartásával.

Nem szabad a csatolt területek kereskedelmét magára hagyni, mint eddig történt.
P. Andreescu oltnmegvei delegátus kijelenti, hogy minden intranzigencia, amely a csatolt területek kereskedelmével való kollaboráció visszautasítására vezetne, csak ártalmára lehet a kereskedelemnek, amelynek sérelmei azonosak az ország bármely részében. Hasonló értelemben szólalt fel E. Grobdruck kisenevi delegátus. Gherman Pantea kamarai képviselő, a beszarábiai Sfatul elnöke szerint a szervezet megerősítését inkább lehet a különböző keres-

Tőzsde

A piac lanyha, tüzetlen.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése

Váltópiac 1927 november 2 (Rador)

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		nyitás	zárlat						
Zürich	3120—3125			491 1/2	3115	11015	18658	650 1/2	192870
Newyork	161—16150	51865	51870	2548	161	57130	70820	3375	—
London	788—789	2525 1/3	252520	12408	786	278150	3448	16428	48687
Páris	638—640	202525	20350	—	634	224250	2779 1/2	13246	39262
Milano	885—890	2833	2835 1/2	139 1/2	884	3120	3868	18442	54637
Prága	476—477	1536 1/2	1536 1/2	—	478	1693	209887	—	296 1/2
Budapest	2835—2840	9072 1/2	9072 1/2	—	2825	—	12395	590 5/8	—
Belgrád	—	913	913	—	284	1006	12467	5944	176 1/4
Bukarest	—	319	319	1575	—	352 1/2	437	2085	—
Varsó	—	5815	5820	—	1800	6410	7947	37827	—
Bécs	2280—2285	7320	7320	—	2280	8065	—	47640	—
Berlin	3860—3865	12385	12384	—	3860	13640	16896	805 1/4	—

Száz lej arfolyama: Zürich (utó) 319, Páris 1575, Budapest 352 1/2, Bécs 43700, Prága 2085

„Petrolux“ a csodalámpa
Bármely lámpába becsavarható, a legsilányabb beütődő petróleummal is jól ég, 90 gyertyafényt ad, 15 óra alatt fogyaszt 1 liter petróleumot.
Csakis „PETROLUX“ égőt vásároljon! Óvakodjon értéktelen utánzatoktól! Kérjen ingyen árjegyzéket!
„PETROLUX“, TIMIȘOARA, BEM-UTCA 30

kedelmi centrumokban rendezett kongresszusokkal propagálni.

Dobrescu temesvári kiküldött nem tartja opportunusnak a csatolt területek kereskedelmi szervezeteivel való együttműködést semmi ven formában,

mert a Sfatul elég erős arra, hogy egymaga is orvosolja az ország kereskedelmének összes sérelmeit.

Romanovici Grigore, a kolozsvári Sfatul főtitkára kijelenti, hogy az erdélyi és bánáti Sfatul-tagozatok nem tartják szükségesnek egyszisztenciájukat fúziókkal és együttműködésekkel komplikálni, annál is kevésbé, mert az ottani szervezetek tendenciája még nem eléggé világos.

G. Alimanescu nagyváradai Sfatul-főtitkár indítványozza, hogy a Sfatul Negustoresc kongresszust tartson Erdélyben az ottani kereskedőkkel való közeledés érdekében.

Ezután több regátheli delegátus szólalt fel, akik nagyrészt ellenezték a csatolt területek kereskedőszervezeteivel való együttműködést. Ezekre a felszólalásokra ismét Niculescu-Ritz válaszolt és kifejtette, hogy

kölcsönös engedékenységgel le lehet küzdeni az együttműködés útjában álló akadályokat.

Végül a közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben többek között leszögezi, hogy szükségesnek tartja az erdélyi és bánáti kereskedőszervezetek együttműködési javaslatainak elfogadását, egyben felhatalmazza a Sfatul Negustoresc központi vezetőségét a tárgyalások folytatására, valamint a megfelelő eszközök kiválasztására, amelyekkel a Sfatul Negustoresc szervezetének keretén belül meg lehet valósítani a lehető legágazásosabb együttműködést.

A külföldi vállalatok romániai fiókjainak megadóztatása. A központi adóügyi bizottság november elsején tartott ülésében a következő elvi döntéseket hozta: A külföldi székhellyel bíró részvénytársaság romániai fiókjai, ha a cég részvényesei is külföldön tartózkodnak, mentesítve vannak az ingóvagyon-adó alól, amennyiben az ország területén végzett ügyletek után nem fizetnek osztalékot. Ami azonban az adótörvény 30. szakaszában foglalt kvótát illeti, azt nem lehet leszállítani azon a címen, hogy dividendát kell fizetni a részvényeseknek, hanem minden megkülönböztetés nélkül a fiók-vállalat teljes nyereségét megadóztatják, amelyből csak a törvény 31. szakaszában foglalt és az országban lebonyolított ügyletekből származó költségeket lehet levonásba hozni. A kereskedelmi és iparvállalatok által a munkabérek után fizetett adót, valamint a munkások és tisztviselők részére adott gratifikációkat költségnek kell tekinteni, amely levonásba jön az adó alá eső tiszta nyereségből. A bizottság ugyanis ezeket az összegeket fizetéstöbbletnek minősítette és így ezen összegek után a bérjöveldelmi adót kell csupán megfizetni.

Félmillió alaptőkével alakul meg a berlini Diskonto Bank első romániai fiókintézete. Annak idején jelentette az Uj Kelet, hogy a német-román gazdasági kapcsolatok normalizálásának beindítására a berlini Deutsche Diskonto Bank bankot akar alapítani Bukarestben. Ez a terv most a megvalósulás stádiumába jutott, miután a kormány megadta a bank részére az alapítási engedélyt. Az új pénzüzet, amelynek alaptőkéje 500 millió lej lesz, a kincstári bonok, a Generala bankjegyek kérdésének rendezését, valamint a zár alatt levő német vagyonok helyzetének szabályozásához szükséges pénzügyi tranzakciókat fogja lebonyolítani. Ezenkívül a bank zöloglevél-fizetkekkel és hitelügyletekkel is akar foglalkozni, ami miatt a bukaresti pénzüzetek körében bizonyos nyugtalanság észlelhető. Ezzel szemben kereskedelmi és ipari körökben a pénzpiac határozott enyhülést remélik a német tőke bevonulásától, minthogy a Diskonto-Banknak közismerten jó összeköttetései vannak az angol és amerikai pénzpiacokkal és így az intézet közvetítésével könnyebb lesz ezeken a piacokon kölcsönhöz jutni. Az új bank és a bukaresti intézetek konkurrenciájától elsősorban a kihitelezési kamatláb leszállítását várják.

Elhalasztják a nemzetközi vámegegyezés életbeléptetését. Tegnap számunkban részletesen felfaloztunk a Népszövetség által összehívott nemzetközi vámkonferenciával, amely a szabad-

kereskedelem helyreállítására érdekében egységes vámpolitikát akar bevezetni Európa valamennyi államára kötelező formában. Az erre vonatkozó egyezmény már el is készült, de nem kerülhetett még ratifikálásra, mert az ezzel kapcsolatos döntőbíráskodási kérdésben egyre több nehézség keletkezik. Egyes államok delegátusai az egyezmény életbeléptetésének elhalasztásához ragaszkodnak, hogy államaiknak ideje legyen bizonyos nagyfőntó-szerű kivételi és behozatali prohibíciók tekintetében jelenlegi álláspontjukat módosítani. Ez a megoldás azt jelenti, hogy a nemzetközi egyezmény életbeléptetése hónapokkal ki fog tolni.

APROHIRETEK

Egyszer közlésnél egy szöveg, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állászereseknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés-levelet csak úgy továbbítunk ha portobélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, aláfizetőknek 150 lej.**

Egy női ruhára való **L 165**
mintás szövet
Egy ruhára való **L 235**
koós szövet
Szabó Jenő
divatruházában, Cluj

Timár-u. 1.

Keresek két kezdő gyermek mellé héberül olvasni tudó s román esetleg német nyelvet is bírólányt. Reflektánsok közöljék a fizetési igényeiket, Léderec M., Jobageni, posta Mercurea-Nirajului. 3394

34 éves izr. hajadon, szép hozománnyal, megismerkedne hozzá illő koru urakkal házasság céljából. Leveleket teljes címmel "Nem csunya" jelígre a kiadóba

Gyakor-nokot

esetleg segédhivatalnokot keres helybéli nagyobb faéépítkezési

anyag-raktár, azonnali belépésre

Kereskedelmit végzetek és románul tudók előnyben. Irásbeli ajánlatok vissza nem küldendő fényképpel Lloyd Expresshez "Szorgalmas" jelígre Str. Radu 9.

Házasságot előkelő körökben eredménnyel közvetít. Előjegyzésben különféle koru és valásu hölgyek és urak. Bizony Ferenc házasságközvetítő iródája Timisoara, IV. Bul. Berthelot 21.

Viktoria
(Cégtulajdonos: FISCHER RUDOLF)
butorraktár
Cal. Reg. Ferdinand 40. sz. alól átköltözött Str. Reg. Maria 9 sz. alá saját házába. Az átköltözéssel kapcsolatosan az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított áron szerezhetők be.
7-39 Telefon 7-39

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A Román Opera műsora
Csütörtök: November 3. Carmen.
Péntek: November 4. Eugen Onegin.
Vasárnap délután „Craiu nou“ és „La sezațoare“

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor
Csütörtök: Az édenkert (Ujdonság először. Poór Lili-vel. Premier bérlet 12-sz. Sorozatszám: 86.)
Péntek: Az édenkert. (2-odszor. Napi bérlet 14. sz. B. Sorozatszám: 87.)
Szombat fél 3-kor: Aranyember. (4 ik ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárakkal. Poór Lili-vel, Szentgyörgyi Istvánval. Tóth Elekkel. Bevezető előadást tart Páffy Márton. Sorozatszám: 88.)
Szombat fél 9-kor: Az édenkert. (3-adszor. Napi bérlet 14. sz. C. Sorozatszám: 89.)
Vasárnap fél 3-kor: A legkisebbik Horváth-lány. (Operette-ujdonság 7-edszer, olcsó helyárakkal. Sorozatszám: 90.)
Vasárnap fél 6-kor: Fecskefészkek. (Operette-ujdonság 6-odszor. Kolbayval, Lászlóval, Inácssal. Sorozatszám: 91.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: Az édenkert. (Ujdonság 4-edszer. Napi bérlet 15. sz. A. Sorozatszám: 92.)
Hétfő: Egy éj Velencében. (Operette-repriz, először. Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, László Andorral. Premier-bérlet 13. sz. Sorozatszám: 93.)

A színházi iroda közleményei

Édenkert. Ma este lesz a premiéréje az Édenkertnek, a legizgalmasabb, amellet a legvidámabb ujdonságának. Évek hosszú sora óta nem volt prózai ujdonságának olyan zajos és tartós sikere, amint az Édenkert aratott Bécsben is, Berlinben is, Budapestben is. Budapestben 100 előadást ért meg a Víg-színházban és még mindig állandóan műsoron van. Bukarestben pedig pénteken este lesz a premiéréje. Hetek óta rendkívül ambícióval és igen nagy kedvvel készül a színház erre a premiérére. Poór Lili, Marsi Gizi, Petrócy Alice, Székelyhidu Adrienne, Laczkó Aranka, Leövey Leó, Réthely Ödön, Selmei, Tompa, Révész fogják az Édenkert főszerepeit játszani. Egyelőre négy egymásután estére: Csütörtökre, péntekre, szombatra és vasárnapra van kitűzve az Édenkert. Jegyekről a rendkívüli érdeklődésre való tekintettel, tanácsos előre gondoskodni.

Egy éj Velencében. A Cigánybáró és Denevér szerzőjének Strauss Jánosnak legszebb, legművészebb operettje kétségkívül az egy éj Velencében. Negyven év előtt adták Kolozsvárott, aután letűnt a műsorról, most Bécsben és Budapestben is fölfedezték ennek az operetnek ragyogó szépségeit s tavaly olyan sikerrel elevenítették fel, hogy elhomályosította minden modern operette sikerét. Nálunk is hat hétiig tanulta az énekes személyzet a Stephanidesz József vezetése mellett ezt a gyönyörű Strauss operettet s hétfőn este premiére-bérletben fogják bemutatni. Kolbay Ildikó, Mende Klári, László Andor, Leövey Leó, Réthely Ödön, Selmei Mihály fogják az Egy éj Velencében főszerepeit játszani.

Hölgyeim! 5000 drb. filcz-kalap
a legújabb bécsi formákban 200 leitől kerül eladásra. A legdrágább azonban csak **280 lei.**
CARMEN
kalapszalonn, Cluj, Cal. Victoriei 4. (Kossúth L.)

Szerkesztő hivatal...
Szark. és...
Jön XI/6...
A sán...
A bud mint jelent mentette, 50-50 le emberek ez zölhetik k megért a Színház mű a remekbe hirneve a k egy-két em magyar szin esett, a pes nai megszál kában a mindez elin felelőtlen ele pedig olyan őket, amely Azonban sékelt bünt részrehajlóan kezőleg: a t háborítást k ha olyan s a magyar ne A baj te minden teki szemlének amely embe esne, tulzott sokkal szigo enyhe szank A törvén azt, hogy b szemben ne mig egy egy esetre sem k vagy nemzet nációban bös mely kultur haladás intéz kot: egy eg sadalmi réteg közvetve, va vagy társadal A kihágó magyar törve cionálták, az egész Európa éitek, a kieg társadalmi erő kilengések lel tisztelet oly ság olyan erő sem vette, va esendháborítá A mai vis az ellenkezője den turbulenz egyes, stabila egyszisztenciáját mografikus ér aeropagja előt Kétségtelen pesti rendőrbí enyhe szempo rendőrbíró mé törvény sánti szerzett érvén hinni, hogy M